

idées scientifiques dans l'İslâm (Le Caire 1942-1943; Paris 1986). İki cilt olan eserin I. cildi *Le corpus des écrits jābiriens*, ikincisi *Jābir et la science grecque* alt başlığını taşımaktadır. 10. *Mecmū'atū resā'il-i-Cāhiz: ve hiye resā'il lem tünşer* (Kahire 1943, Tâhâ el-Hâcirî ile birlikte). 11. *Alchemie, Ketzerei, Apokryphen im frühen Islam: Gesammelte Aufsätze* (Hildesheim 1994). İslâm'ın ilk dönemleriyle ilgili kimya ve ilhâd gibi konularda yazdığı, çeşitli dergilerde yayımlanmış makalelerinden derlenmiştir.

Kraus'un makalelerinden bazıları da şunlardır: "Ausgrabungen und Funde" (*EJd.*, III, 701-734); "Dschābir ibn Hajjān und die Ismā'ilijja" (*Forschungsinstitut für Geschichte der Naturwissenschaften in Berlin, Jahresbericht III* [1930], s. 23-42); "Hebräische und syrische Zitate in ismā'ilitischen Schriften" (*Isl.*, XIX [1931], s. 243-263); "Studien zu Jābir İbn Hayyān" (*ISIS*, XV [1931], s. 7-30); "Eine arabische Biographie Avicennas" (*Klinische Wochenschrift*, XI [Berlin 1932], s. 1880^b-1882^b [ed. Fuat Sezgin], *Islamic Medicine*, XII [Frankfurt 1996], s. 185-197); "Beiträge zur islamischen Ketzergeschichte. Das 'Kitāb az-Zumrud' des İbn Rāwandi" (*RSO*, XIV [1934], s. 93-129, 335-379).

BİBLİYOGRAFYA :

Zirikî, *el-A'lâm*, II, 8; Necîb el-Akîkî, *el-Müsteşrikin*, Kahire 1980, II, 472-473; Mişâl Cühâ, *ed-Dirāsātū'l-Arabiyye ve'l-İslamiyye fi Ūrübâ*, Beyrut 1982, s. 204; Abdurrahman Bedevî, *Meusū'atū'l-müsteşrikin*, Beyrut 1984, s. 325-330; *Bibliographie der Deutschsprachigen Arabistik und Islamkunde* (ed. Fuat Sezgin), Frankfurt 1992, XV, 300-301; J. L. Kraemer, "The Death of an Orientalist: Paul Kraus from Prague to Cairo", *The Jewish Discovery of Islam: Studies in Honor of Bernard Lewis* (ed. M. Kraemer), Tel Aviv 1999, s. 181-223; B. Kuentz, "Paul Kraus (1904-1944)", *BIE*, sy. 27 (1946), s. 431-441; Martin Plessner, "Kraus, Paul Eliezer", *EJd.*, X, 1245.

HİLAL GÖRGÜN

KREMER, Alfred von
(1828-1889)

Avusturyalı şarkiyatçı
ve devlet adamı.

Viyana'da doğdu; burada hukuk öğrenimi gördükten sonra müslümanların konuştukları diller üzerinde incelemeler yapmaya başladı. 1849-1851 yıllarında Viyana Bilimler Akademisi'nin desteğiyle

İstanbul üzerinden Suriye ve Mısır'a gitti; üç ay Halep'te, yaklaşık bir yıl Şam'da kaldı. Bu arada gittiği yerlerden halen British Museum'da bulunan birçok yazma kitap topladı. Viyana'ya dönüşünden sonra mühendis okulunda Arapça dersleri vermeye başladı. 1852'de Avusturya'nın İskenderiye başkonsolosluğuna birinci tercüman, 1859'da Kahire'ye konsolos ve 1870'te Beyrut'a başkonsolos olarak tayin edildi. 1876'da Mısır Düyûn-ı Umûmiyye Sandığı'na Avusturya temsilcisi seçildi. 1880'de Avusturya Ticaret bakanlığına getirildiyse de 1881'de istifaya etti. 27 Aralık 1889'da Viyana yakınlarındaki Döbling'de öldü.

1876'da Viyana Bilimler Akademisi'ne üye kabul edilen Kremer'in çalışmalarının ağırlık merkezini İslâm kültür tarihi oluşturmaktadır. Ona göre modern İslâm hakkında hüküm verebilmek için Araplar'ın kültür tarihini bütünüyle göz önünde bulundurmak gerekir. Hakkında çalışma yaptığı İbn Haldûn'un da etkisiyle Kremer devleti ortaya çıkışı, gelişmesi ve çöküşü açısından kendi kanunlarına tâbi ve her açıdan kültüre bağlı sosyolojik bir oluşum şeklinde görür. Kremer, meşhur tarihçi Joseph von Hammer'in *Osmanlı Tarihi*'ni takdir etmekle birlikte bu eserde felsefi ve sosyolojik değerlendirme eksikliği bulunduğunu söyler. Batılı şarkiyatçılar Kremer'in çalışmalarına özel bir yer ayırmışlardır. Goldziher'e göre onun eserleriyle İslâm'ın ele alınmasında yeni bir dönem başlamıştır (Fück, s. 226). Batunski ise Kremer'in modern İslâm araştırmalarının kurucularından olduğu kanaatinde dir.

Eserleri. *Beiträge zur Kenntnis der Geschichte und Sitten der Araber vor dem Islam. Bearbeitet nach der Teskiret İbn Hamdûn. Geschichtliche Überlieferungen und Charakterzüge* (Wien 1851); *Beiträge zur Geographie des nördlichen Syriens* (Wien 1852); *Description de l'Afrique par un géographe arabe anonyme du sixième siècle de l'hégire* (Vienne 1852); *Mittelsyrien und Damaskus* (Wien 1853); *Topographie von Damaskus* (I-II, Wien 1855); *Abu Nowâs, des grössten lyrischen Dichters der Araber, Diwan* (Wien 1855); *Ägypten* (I-II, Leipzig 1863); *Die Himjarische Kasideh* (Leipzig 1865); *Altarabische Gedichte über die Volkssage von Jemen* (Leipzig 1867); *Geschichte der herrschenden Ideen des Islams* (Leipzig 1868); *Kulturgeschichtliche*

Streifzüge auf dem Gebiete des Islams (Leipzig-Wien 1873); *Kulturgeschichte des Orients unter den Chalifen* (I-II, Wien 1875-1877); *Culturgeschichtliche Beziehungen zwischen Europa und dem Oriente* (Wien 1876); *Ibn Chaldun und seine Kulturgeschichte der islamischen Völker* (Wien 1879); *Über die grossen Seuchen des Orients* (Wien 1880); *Beiträge zur arabischen Lexikographie* (I-II, Wien 1883-1884); *Die Nationalitätsidee und der Staat* (Wien 1885); *Über meine Sammlung orientalischer Handschriften* (Wien 1885); *Lexikographische Notizen nach neuen arabischen Quellen* (Wien 1886); *Über die sudarabische Sage* (Leipzig 1886); *Über das Budget der Einnahmen unter der Regierung des Hârûn alrasîd nach einer neu aufgefundenen Urkunde* (Wien 1888); *Über die philosophischen Gedichte des Abu-İfala Ma'arri* (Wien 1889); *Studien zur vergleichenden Kulturgeschichte, vorzüglich nach arabischen Quellen* (I-IV, Wien 1889-1890). Kremer'in eserlerinin tam listesi *Bibliographie der Deutschsprachigen Arabistik und Islamkunde* (bk. bibl.) içinde yer almaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

G. Pfannmüller, *Handbuch der Islam-Literatur*, Berlin - Leipzig 1923, s. 38, 266; J. Sauvaget, *Introduction à l'histoire de l'orient musulman*, Paris 1946, s. 85-133; J. Fück, *Die Arabischen Studien in Europa*, Leipzig 1955, s. 187-189, 226; R. Paret, *Arabistik und Islamkunde an der deutschen Universitäten*, Wiesbaden 1966, s. 12-13; Ebû'l-Kâsım-ı Şehâb, *Ferheng-i Hâverşinâsân*, Tahran 1352/1973, s. 213-214; *Bibliographie der Deutschsprachigen Arabistik und Islamkunde* (ed. Fuat Sezgin), Frankfurt 1992, XV, 310-316; M. Batunski, "Alfred von Kremer als einer der Begründer der modern Islamkunde", *Anzeiger der Philosophisch-Historischen Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften*, sy. 166, Wien 1979, s. 240-260.

TURGUT AKPINAR

KRENKOW, Fritz
(1872-1952)

Alman asıllı İngiliz şarkiyatçısı.

Kuzey Almanya'da bugünkü Mecklenburg-Vorpommen eyaletinin Schönberg şehrinde doğdu. Orta öğrenimini burada tamamladıktan sonra babasının erken ölümü üzerine ticarete atılarak Lübeck, Bremen ve Berlin'de bulundu. Bu sıralarda çocukluğundan beri ilgi duyduğu dil ve edebiyatla da meşgul olmaya başladı;